

1 חוק הספנות (כלי-שיט), התש"ך-1960

פרק ראשון: מבוא

1. הגדרות

בחוק זה -

"בית המשפט" - בית המשפט לימאות לפי חוק בית המשפט לימאות, התש"ב-1952, ובסעיפים 38, 41(1), 49, 50, 69, 71 ו-80 - לרבות כל בית-משפט כמשמעותו בפקודת הפרשנות;
"המנהל" - אדם שנתמנה על ידי שר התחבורה, בהודעה שפורסמה ברשומות, כמנהל אגף הספנות והנמלים;
"הרשם", לגבי כלי-שיט פלוני - רשם נמל הרישום של כלי השיט, כאמור בסעיף 8;
"נציג" - נציג דיפלומטי או קונסולרי של מדינת ישראל, כמשמעותם בסעיף 18(2) לפקודת העדות;
"כלי-שיט" - כל כלי העשוי לשיט, למעט כלי המונע על ידי משוטים בלבד ולרבות מבדוק צף;
"חלק", בכלי-שיט - זכותו של אחד הבעלים של כלי-שיט שבבעלות משותפת;
"כלי-שיט ישראלי" - כלי-שיט הרשום במירשם הישראלי;
"המירשם הישראלי" - המירשם לרישום כלי-שיט לפי הוראות חוק זה;
"רישום" - רישום במירשם הישראלי;
"קברניט" - רב החובל של כלי השיט או איש הצוות אשר בידו הפיקוד החוקי על כלי השיט אותה שעה;
"נמל" - כמשמעותו בפקודת הנמלים;
"תאגיד ישראלי" - תאגיד שנרשם כדין בישראל או שהוקם מכוח דין בישראל, למעט חברת-חוץ שנרשמה לפי סעיף 248 לפקודת החברות;
אולם אם ראה שר התחבורה כי אין בין תאגיד פלוני ובין מדינת ישראל זיקה של ממש, וכי יש טעמים מיוחדים שלא לראותו כתאגיד ישראלי לענין חוק זה, רשאי הוא להודיע על כך לרשם ומשעשה כן - לא יראו את התאגיד כישראלי.

פרק שני: רישום כלי-שיט

2. כלי שיט הכשיר לרישום

(א) כלי-שיט שיותר ממחציתו היא בבעלותם של המדינה או של אזרח ישראל או של תאגיד ישראלי, כשיר לרישום.
(ב) על אף האמור בסעיף-קטן (א), רשאי שר התחבורה להודיע לרשם כי כלי-שיט אינו כשיר לרישום במירשם הישראלי, אם היו לשר טעמים מיוחדים לכך, הנוגעים לבעלות בחלקים שאינם בידיהם של המדינה, של אזרח ישראל או של תאגיד ישראלי.

3. כלי שיט שרישומו רשות

(א) כלי-שיט שלא נתמלאו בו תנאי הכשירות לרישום האמורים בסעיף 2 או שחדלו להתקיים בו, רשאי שר התחבורה, אם שוכנע שקיימת זיקה מספקת בין כלי השיט למדינת ישראל, להתיר בכתב לבעל כלי השיט לרשמו במירשם הישראלי או להתיר שיישאר רשום במירשם הישראלי, הכל בתנאים או ללא תנאים, כפי שייראה לשר.
(ב) ראה השר כי אינה קיימת עוד זיקה מספקת בין כלי השיט לבין מדינת ישראל או שלא נתקיימו או שחדלו להתקיים תנאי ההיתר, רשאי השר לבטל את ההיתר.

4. רישום כלי שיט שבבניה

כלי-שיט העומד בבנייתו, בישראל או בחוץ-לארץ, ושנתמלאו בו תנאי-הכשירות האמורים בסעיפים 2 או 3, מותר לרשמו במירשם הישראלי לפי כללים שנקבעו בתקנות ומשנרשם - דינו לענין חוק זה כדין כלי-שיט, אם אין כוונה אחרת משתמעת.

5. כלי שיט שרישומו חובה

כלי-שיט הכשיר לרישום - חייב ברישום ובעלו יגיש לרשם בקשת-רישום תוך 30 יום מיום שהגיע כלי השיט לרשותו; אולם אם ראה המנהל טעם סביר, רשאי הוא להרשות בכתב שהבקשה תוגש לאחר זמן.

6. פנקס רישום

לצורך רישום כלי-שיט במירשם הישראלי יתנהל פנקס-רישום לכל נמל (להלן - פנקס הרישום).

7. הרשם

פנקס-רישום יתנהל על ידי רשם; שר התחבורה ימנה רשם בהודעה ברשומות והמינוי יכול להיות מסוייג לסוגים של כלי-שיט.

8. נמל הרישום

(א) לכל כלי-שיט יהיה נמל-רישום, הוא הנמל המפורש בתעודת הרישום של כלי השיט (להלן - נמל הרישום).

(ב) לא יירשם כלי-שיט אלא בנמל-רישום אחד, אולם משנרשם, מותר להעביר את הרישום מנמל לנמל.

9. ביטול רישום-חוץ ופדיון שעבודים - תנאי לרישום

(א) היה כלי-שיט החייב ברישום רשום ברישום-חוץ, חייב בעלו להשיג את ביטול רישום-החוץ ולא יירשם כלי השיט לפני ביטול רישום-החוץ.

(ב) היה כלי-שיט החייב ברישום לפי חוק זה, כפוף למשכנתה או לשעבוד לפי דיני-חוץ - חייב בעלו לפדות את המשכנתה או השעבוד, או להשיג את הסכמתו של בעל המשכנתה או השעבוד לרישום כלי-השיט לפי חוק זה, הכל בתנאים ולפי כללים שנקבעו בתקנות, ולא יירשם כלי-השיט במירשם הישראלי אלא לאחר הפדיון או מתן ההסכמה ולפי התנאים והכללים כאמור.

10. תעודת רישום

נרשם כלי-שיט במירשם הישראלי, יתן הרשם לבעלו תעודת-רישום; שר התחבורה יקבע בתקנות את הפרטים שיירשמו בתעודת הרישום ואת צורתה.

11. איסור השטה בלי רישום

כלי-שיט החייב ברישום לא יושט, אלא לאחר שניתנה לבעלו תעודת הרישום ואלא אם נמצאת בו התעודה.

12. הודעה על שינויי פרטי תעודת הרישום

(א) חל שינוי באחד הפרטים הרשומים בתעודת הרישום או בצורת הפעלתו של כלי השיט או של מבנהו, כשכלי השיט נמצא בנמל ישראלי, ימסור בעלו על כך לרשם הודעה בכתב תוך 15 יום מיום השינוי.

(ב) חל שינוי כאמור כשכלי השיט נמצא מחוץ לנמל ישראלי, ימסור קברניט כלי השיט, תוך 30 יום מיום השינוי, הודעה בכתב על כך לרשם או לנציג הקרוב לו ביותר.

13. הוראות בדבר רישום שינויים

שר התחבורה יקבע בתקנות הוראות בדבר רישום שינויים בצורת הפעלתו של כלי-שיט או במבנהו - בפנקס הרישום

ובתעודת הרישום וכן בדבר תנאי הרישום והנוהל לביצועו.

14. ראיות לכשירות ופרטי הבניה

(א) לענין הליכי הרישום במירשם הישראלי, יקבע שר התחבורה, בתקנות, הוראות בדבר -

- (1) הראיות לכשירות כלי-שיט לרישום ולקיום יתר התנאים לרישום כאמור, דרכי הגשתן וגבייתן;
- (2) הפרטים על המבנה של כלי השיט, על ממדיו ועל בנייתו, שעל בעלו למסרם יחד עם הבקשה לרישום הראשון של כלי השיט בפנקס הרישום והראיות לפרטים אלה;
- (3) חיוב הבונה של כלי-שיט למסור לבעלו תעודה על הפרטים, כולם או מקצתם, שעל בעל כלי השיט למסרם לפי פסקה (2).

(ב) שר התחבורה רשאי לחייב בתקנות את בעל כלי-שיט למסור לרשם פרטים נוספים על כלי השיט לצרכי רישומו.

15. רישום כלי שיט שמחוץ למימי החופין

מותר להגיש את הבקשה לרישום כלי-שיט הנמצא בנמל-חוץ, לרשם או לנציג.

16. תעודת רישום זמנית

- (א) הנציג לא יקבל בקשה לרישום כלי-שיט אלא לאחר שהוגשו לו הראיות הנדרשות לפי סעיף 14 וצויין הנמל שבו מבוקש רישום כלי-השיט; נתמלאו תנאים אלה - רשאי הנציג לתת תעודת-רישום זמנית לבעל כלי-השיט הנמצא בנמל-חוץ או לקברניטו ודין תעודה זו לענין הסעיפים 10-13 ו-20 כדין תעודת-רישום.
- (ב) תעודת-רישום זמנית כאמור תינתן לתקופה שלא תעלה על ששה חדשים, אלא שהרשם רשאי, לפי בקשת הבעל, להאריך תקפה לתקופה שלא תעלה על שנה אחת מיום שהוצאה לראשונה; בכל מקרה יפקע תקפה של התעודה בתום שבעה ימים מהיום שבו הגיע כלי-השיט לראשונה לנמל ישראלי.

17. רישום בקשה שהוגשה לנציג

נרשם כלי השיט על פי בקשה שבעקבותיה ניתנה לבעלו תעודת-רישום זמנית, יראו את כלי השיט כרשום מתאריך אותה תעודה.

18. החלפת תעודה ישנה בחדשה

הרשם רשאי, לבקשת בעל כלי-שיט, להוציא תעודת-רישום חדשה אם הוחזרה לו תעודת-הרישום הקודמת.

19. תעודת רישום שנעלמה

הוכח, להנחת-דעתו של הרשם, כי תעודת הרישום של כלי-שיט נעלמה, אבדה או הושמדה, יוציא, לבקשת בעל כלי-השיט, תעודת-רישום חדשה.

20. תעודת רישום שנעלמה בחוץ-לארץ

נעלמה, אבדה או הושמדה תעודת הרישום כשכלי השיט נמצא מחוץ לישראל, או הוחזרה לנציג לשם ציון שינויים בה - יוציא הנציג, בתנאים שנקבעו בתקנות, תעודת-רישום זמנית, שתקפה הוא לשלושה חדשים.

21. רישום אבדן כלי השיט

נוכח הרשם שכלי השיט יצא מכלל שימוש או אבד - ירשום הערה על כך בפנקס הרישום לאחר שנתן לנוגעים בדבר הזדמנות נאותה להשמיע את דברם.

22. רישום ביטול כשירות

כלי-שיט שנרשם והתנאים לרישומו חדלו להתקיים, יירשם הדבר בפנקס הרישום.

23. תיקון רישום

נוכח הרשם כי פרט מפרטי הרישום של כלי-שיט נרשם שלא כהלכה, או שחל שינוי בו, רשאי הוא לתקן את הרישום לאחר שנתן הזדמנות נאותה לכל בעל זכות רשומה בכלי השיט להשמיע את דברו. החלטת הרשם תהיה מנומקת ותימסר לכל בעל זכות רשומה בדרך שתיקבע בתקנות.

24. החזרת תעודת רישום

תעודת-רישום של כלי-שיט שאירע בו אחד הדברים האמורים בסעיף 21 או שהתנאים לרישומו חדלו להתקיים כאמור בסעיף 22 או שניתנה לגביו החלטה לפי סעיף 23, תימסר מיד לרשם, ואם אירע הדבר מחוץ לישראל - לנציג הקרוב ביותר.

פרק שלישי: העברת כלי-שיט ותסיבתו

25. הכשירים לרישום כבעלים

המדינה, אזרחי ישראל, תאגיד ישראלי וכל מי שניתן לו היתר לפי סעיף 3 - כשיר לרישום כבעל כלי-שיט ישראלי; כל אדם כשיר לרישום כבעל של חלק מכלי-שיט ישראלי, ובלבד שעל ידי רישומו כבעל חלק לא יחדלו התנאים לרישומו של כלי-השיט כולו.

26. העברת בעלות

העברת הבעלות בכלי-שיט ישראלי או בחלק ממנו לידי מי שכשיר לרישום תהיה בשטר העברת-בעלות ורישום בפנקס הרישום; כל העברת בעלות אחרת תהיה בשטר-העברה ובמחיקת כלי השיט מהמירשם הישראלי, הכל בהתאם להוראות חוק זה.

26א. התקשרות למכירת כלי שיט - מקרים מיוחדים

(תיקון התשנ"ט)

לא יתקשר אדם בעסקה למכירת כלי שיט ישראלי, שכתוצאה ממנה ייתר ממחצית כלי השיט תהיה בבעלותו של מי שאינו אזרח ישראלי או של תאגיד שאינו תאגיד ישראלי, אלא אם כן הודיע, 14 ימים מראש, על כוונתו כאמור לרשם; לענין סעיף זה, "כלי שיט" - כלי שיט אשר תפוסתו עולה על 100 טון או שאורכו המרבי עולה על 24 מטרים.

27. שטר העברת בעלות

שטר-העברה לענין סעיף 26 יהיה לפי טופס שנקבע בתקנות וייחתם על ידי הבעל הרשום של כלי השיט או של החלק המועבר (להלן - המעביר), ועל ידי רוכשי כלי השיט או החלק (להלן - הנעבר), במדינה בפני הרשם ובחוץ-לארץ בפני נציג, ויאושר על ידי האדם שבפניו נחתם.

28. תור הרישום

נעשו בכלי-שיט אחד או בחלק ממנו יותר מעיסוקת-העברה אחת, תירשם העיסוקה אשר שטר ההעברה לגביה נתקבל תחילה על ידי הרשם.

29. רכישת בעלות על ידי אדם שאינו רשאי לכך

נעשתה עיסוקה המתיימרת להיות העברה בכלי-שיט ישראלי או בחלק ממנו, לזכותו של אדם שאינו כשיר להירשם כבעל של

כלי השיט או של החלק מבלי שקוימו הוראות סעיף 26, רשאי בית המשפט, לפי בקשת המנהל, לתת צו שכלי השיט או החלק האמור יוקנה לבית המשפט או למי שבית המשפט, לפי בקשת המנהל או כל מי שמעוניין בכלי השיט, ימנה לכך, ומשעשה כן יחולו הסעיפים 32 עד 37, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

30. תסיבת בעלות

(א) נסבה הבעלות בכלי-שיט רשום או בחלק ממנו כתוצאה ממוות, מפשיטת-רגל, מפירוק או מסיבה אחרת שמכוח דין, יגיש הנסב בקשה לרשם ויצרף אליה תעודה מאת בית-משפט או בית-דין מוסמך, המאשרת את התסיבה כאמור.
(ב) תסיבת הבעלות תירשם אם נוכח הרשם כי המבקש הוא כשיר לרישום כבעל כלי השיט או של החלק שנסב.

31. תסיבה לבלתי כשיר

(א) היתה התוצאה של אחד האירועים האמורים בסעיף 30 כי הבעלות בכלי השיט או בחלק ממנו שנסב צריכה להישוב לאדם שאינו כשיר לרישום כבעל של כלי השיט או של החלק, הכל לפי הענין, ולא ניתן היתר לפי סעיף 3 שיישאר רשום, יוקנה כלי השיט או החלק לבית

המשפט או למי שבית המשפט, על פי בקשת המנהל או כל אדם אחר המעוניין בכלי השיט, ימנה לכך.

(ב) היו בתסיבה נסבים כשירים ושאינם כשירים ועל ידי רישום התסיבה לכולם כאחת היתה יותר ממחצית הבעלות בכלי השיט מוקנית לשאינם כשירים להירשם כבעלי כלי השיט, אין רושמים את התסיבה אף לאחד משאינם כשירים ואפילו אין ברישומה הוא בלבד כדי להקנות יותר מחצית הבעלות כאמור.

32. העברה על ידי בלתי כשיר לרישום

(א) הוקנה כלי-שיט או חלק ממנו לבית המשפט או למי שבית המשפט מינה לכך לפי סעיף 31, רשאי מי שהיה לנסב אילולי הוראות סעיף 31, לבקש מבית המשפט שיתיר לו את העברת כלי השיט או החלק המוקנה, בכפוף להוראות כל דין, לכל אדם הכשיר לרישום כלי השיט או החלק המוקנה או לאדם פלוני הכשיר כאמור; ניתן ההיתר, יהא בעל ההיתר רשאי, תוך המועד ובתנאים שנקבעו בהיתר, להעביר את הבעלות בכלי השיט או בחלק המוקנה ולעשות לשם כך כל פעולה כאילו הוא היה הבעל הרשום שלהם ופדיון המכר יבוא לכל ענין במקום הנמכר, כאילו לא חל סעיף 31.

(ב) הבקשה להיתר תוגש תוך 90 יום מיום אירוע המקרה שמכוחו חלה ההקניה, אלא שבית המשפט רשאי, על פי בקשה שתוגש תוך אותה תקופה, להאריך את המועד ללא יותר משנה אחת לאחר אירוע המקרה.

(ג) הוגשה בקשה להיתר העברת חלק מוקנה לאדם פלוני, כדי לתת תוקף להסכם בין הנסב ובין אותו אדם (להלן בסעיף זה - ההסכם), יוזמנו לדיון בעלי יתר החלקים הכשירים לרכישת החלק המוקנה, וכל אחד מהם רשאי, אותה שעה, לבקש לרכשו לפי תנאי ההסכם, ובלבד שהפקיד בבית המשפט את התמורה שנקבעה בהסכם האמור או נתן ערבות בנקאית לתשלומה, להנחת-דעתו של בית המשפט; ומשעשה כן וניתן ההיתר, יהא חייב לקבל את החלק המוקנה, בתנאי ההסכם, ובית המשפט יצווה על רישומו כבעל החלק המוקנה בפנקס הרישום וכן על תשלום התמורה המופקדת לידי מבקש ההיתר על אף האמור בתנאי ההסכם בדבר מועד תשלומה; ביקשו והפקידו יותר מאדם אחד, יצווה בית המשפט לרשום את החלק המוקנה על שמם באופן יחסי לשיעור חלקו של כל אחד

מהם, תוך כלל חלקיהם של אלה שביקשו והפקידו כאמור, וכן לשלם, באותו יחס, את התמורה מתוך פקדונותיהם.

(ד) על אף האמור בסעיף-קטן (ג) לא יידרש אדם להפקיד תמורה או לתת ערבות בנקאית לתשלומה, כאמור באותו סעיף-קטן, אם מבקש ההיתר ויתר על ההפקדה או מתן הערבות בפני בית המשפט, ומשוויתר כך - חייב הרוכש בתשלום התמורה בתנאים ובמועדים שנקבעו בהסכם.

(ה) בית המשפט רשאי לסרב לתת את ההיתר המבוקש לפי סעיף-קטן (ג), בין השאר, גם אם נראה לו כי ההסכם המוצע הוא מלאכותי או בדוי.

(ו) ניתן היתר להעביר חלק מוקנה שלא על מנת לתת תוקף להסכם-העברה לאדם פלוני, לא תבוצע העברת החלק לאדם פלוני, לפי תנאי ההיתר, אלא אם בית המשפט אישר, נוסף על כך, את ההסכם עם אותו אדם, ועל הדיון בבקשה לאישור זה יחולו הוראות סעיפים-קטנים (ג), (ד) ו-(ה), בשינויים המחוייבים לפי הענין; בית המשפט יתן את האישור המבוקש, אם המבקש קיים את כל תנאי ההיתר ואף אחד מבעלי החלקים האחרים לא עשה את המוטל עליו לפי סעיף-קטן (ג) כדי לזכות ברישום החלק על שמו.

(ז) נרשם חלק מוקנה מכוח סעיף זה על שם בעל חלק אחר באותו כלי-שיט, רואים את החלק המוקנה, לענין יתר הוראות חוק זה, כאילו נמכר מכוח סעיף זה.

33. מכירת כלי שיט מוקנה

(א) לא הוגשה הבקשה להתיר את העברת כלי השיט או החלק המוקנה במועד האמור בסעיף 32, או נדחתה הבקשה, או לא בוצעה ההעברה במועד שנקבע בהיתר של בית המשפט, רשאי בית המשפט לתת צו-מכירה על כלי השיט או החלק האמור, לאחר שנתן לכל אדם המעוניין בכלי השיט הזדמנות נאותה להשמיע את דברו (להלן - צו-מכירה).

(ב) הוראות הסעיפים-הקטנים (ג), (ד), (ה), (ו) ו-(ז) לסעיף 32 יחולו על מכירת חלק מוקנה לפי סעיף זה, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

34. החלטת בית המשפט

בית המשפט רשאי לתת צו-מכירה, או היתר-העברה כמבוקש, בתנאים או בלי תנאים או לסרב לתיתם וכן לתת החלטת-ביניים שימצא לנכון.

35. דמי המכר במקום כלי השיט

נמכר כלי-שיט או חלק ממנו על פי צו-מכירה, ינוכו הוצאות בית המשפט, הוצאות השמירה, ההחזקה והמכירה מדמי המכר והעודף יבוא לכל ענין במקום הנמכר, כאילו לא חל סעיף 31.

36. הקניית זכות למכור

(א) נתן בית המשפט צו-מכירה, רשאי הוא להקנות לאדם ששמו נקוב בצו, את הזכות להעביר, לפי הוראות שיראה לפרשן, את כלי השיט או החלק המוקנה בצירוף הוראות שיראה לנכון, והאדם יהיה זכאי להעביר את הבעלות ולעשות לשם כך כל פעולה כאילו היה הוא הבעל הרשום של כלי השיט או של החלק המוקנה.

(ב) במכירה לפי סעיף זה ינהג המוכר מנהג בעלים, אם לא החליט בית המשפט להטיל עליו חיובים נוספים.

(ג) לא יעביר אדם את כלי השיט או את החלק המוקנה מכוח סעיף זה, אלא לאחר שנתן למי שהיה לנסב אילולא הוראות סעיף 31, הודעה, בדרך שתקבע, על המכירה ותנאיה, יומיים לפחות לפני ההעברה.

(ד) בחישוב תקופת היומיים לענין סעיף-קטן (ג), לא יובאו במנין ימי מנוחה, פגרה או שבתון.

37. טיפול בכלי שיט שלא נמכר

לא נמכר כלי השיט או החלק על פי צו-מכירה לפי סעיף 33 תוך המועד שנקבע לכך בצו המכירה או בצו מאוחר יותר, או סירב בית המשפט לתת צו-מכירה, ינהגו בהם בדרך שיוורה עליה בית המשפט, לרבות רישום על שם המדינה, כפי שייראה לו בנסיבות הענין ולאחר שנתן לכל אדם המעוניין בכלי השיט הזדמנות נאותה להשמיע את דברו.

38. איסור עסקאות בכלי שיט

(א) כל בית-משפט רשאי, לפי בקשת אדם שיש לו זכות או טובת-הנאה בכלי-שיט רשום, לתת צו האוסר על הבעלים כל עיסקה בו במשך תקופה מסוימת, ורשאי הוא לקבוע בו תנאים, להורות על תשלום הוצאות הכרוכות בצו או על מתן ערובה להוצאות או לנזק העלולים להיגרם לבעל כלי השיט על ידי מתן הצו, וכן לבטל את הצו לאחר שניתן ולתת כל הוראה אחרת שימצא לנכון.

(ב) ניתן צו לפי סעיף-קטן (א), יעביר בית המשפט העתק ממנו אל הרשם, והרשם ירשום הערה על כך בפנקס הרישום ויפעל כפי שהורה בית המשפט.

(ג) סמכות בית-משפט לפי סעיף זה אינה גורעת מסמכויותיו האחרות לפי כל דין.

39. מכירת כלי שיט שבבעלות משותפת

היה כלי-שיט ישראלי בבעלותם של יותר מאדם אחד ולא באה הסכמתם של כל הבעלים של כלי השיט על מכירתו, רשאי בית המשפט על פי בקשת כל אחד מן הבעלים לתת צו למכור את כלי השיט, אם הדבר נראה לו צודק בשים לב לכל נסיבות הענין ובין השאר - לשיעור חלקו של המבקש, ובתנאים שימצא לנכון ולאחר שנתן לכל המעוניינים הזדמנות נאותה להשמיע את דברם; בביצוע צו כאמור יהיו לבית המשפט הסמכויות לפי סעיף 72, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

פרק רביעי: שעבודים

40. חובות מובטחים בשעבוד ראשון

לחובות המפורטים בסעיף 41 והמגיעים בשל כלי השיט יהיו משועבדים שעבוד ראשון - כלי השיט, דמי ההובלה המשתלמים במסע אשר בו נוצרו החובות וזכויות-הלואי המפורשות בסעיף 43 שנוצרו בו מראשיתו ואילך, ושעבוד זה יהיה עדיף על כל שעבוד, או ערובה אחרת הרובצים על כלי השיט או על דמי ההובלה או על זכויות-הלואי כאמור.

41. החובות המובטחים לדרגותיהם

ואלה החובות שיהיו מובטחים כאמור לפי סדר דרגותיהם:

(1) במכירת כלי השיט על ידי בית-משפט או בהוצאה לפועל לפי כל דין - ההוצאות שהוצאו כדי להביא לידי מכירת כלי השיט וחלוקת דמי המכר וכן מסים ותשלומי-חובה אחרים המגיעים למדינה או לרשות אחרת בקשר למכירה או לחלוקה;

(2) אגרות רציף, עגינה, ניתוב, מגדלור, אגרות-נמל מכל סוג וכן תשלומים אחרים בעד שירותי-נמל כיוצא באלה, במידה שתשלומים אחרים אלה מגיעים למדינה, למדינה אחרת, או לרשות אחרת או שולמו להן על ידי צד שלישי;

(3) הוצאות לשמירת כלי השיט ולהחזקתו מיום כניסתו לנמל האחרון עד ליום מכירתו כאמור בפסקה (1);

(4) תשלומים הנתבעים על ידי קברניט, אנשי הצוות ואנשים אחרים אשר שירתו בכלי השיט, עקב העסקתם בכלי השיט, על ידי חליפיהם או שאיריהם, הן על פי חוזה, הן כפיצויים

בעד נזקים אזרחיים והן בכל דרך אחרת, למעט תשלום הנתבע על ידי עריק כמשמעותו בסעיף 114 לפקודת הנמלים (להלן - עריק) - לגבי המסע שבו ערק;

(5) תשלומים המגיעים בעד הצלת חיי אדם בכלי-שיט, בעד עזרה לכלי-שיט שעלה על שרטון או שנתון בסכנה או בעד הצלתו או הצלת מטען, ציוד או חפצים שבכלי השיט (להלן - ישע) ובעד השתתפות כלי השיט בתשלומי סיכון כללי;

(6) פיצויים בעד מקרי-מוות ופגיעות-גוף לנוסעים בכלי השיט;

(7) פיצויים בעד נזקים שהם תוצאה מהתנגשות בים או מתאונת-ניווט אחרת, בעד נזקים שנגרמו על ידי כלי

השיט למבנים ולמיתקנים שבנמלים ולמספנות ולנתיבי-שיט, ובעד נזקים למטען ולחפצי-נוסעים שהובלו בו;

(8) תשלומים הנתבעים בעד או עקב אספקה או שירותים שסופקו לכלי השיט לפי הסכמים או עסקאות שנעשו על ידי קברניט כלי השיט, במסגרת הסמכויות שהוענקו לו על פי דין, במידה שאספקה ושירותים אלה היו דרושים לשמירת כלי השיט או להמשך מסעו - בין אם התשלום נקבע על ידי הקברניט ובין אם על ידי נותני האספקה והשירותים.

42. **שעבוד דמי הובלה לטובת הצוות**

על אף האמור בסעיף 40, יהא השעבוד לפי סעיף 41 לטובת הקברניט, הצוות ואנשים אחרים שבשירות כלי השיט, חל על סך כל דמי הובלה המגיעים בעד כל המסעות שבוצעו על ידי כלי השיט במשך תקפו של חוזה השירות שהתשלומים נובעים ממנו.

43. **זכויות לואי**

(א) ואלה זכויות-הלואי שיהיו משועבדות כאמור בסעיף 40:

- (1) פיצויים שבעל כלי השיט זכאי להם בעד נזק שנגרם לכלי השיט ולא תוקן, או בעד הפסד בדמי-הובלה;
- (2) תשלומים אשר בעל כלי השיט זכאי להם מכוח סיכון כללי, במידה והם מהווים פיצוי בעד נזק שנגרם לכלי השיט ולא תוקן, או בעד הפסד בדמי-הובלה;
- (3) תשלומים המגיעים לבעל כלי השיט בעד שירותי-ישע שניתנו לפני גמר המסע, פחות הסכומים שהוקצו או חולקו לקברניט ולאנשים אחרים שבשירות כלי השיט, על חשבון התשלומים האמורים.

(ב) זכויות-הלואי אינן כוללות את התשלומים שבעל כלי השיט זכאי להם על סמך פוליסות-ביטוח, וכן על סמך הטבה, סיוע או תמיכה ממשלתית אחרת.

44. **סדר עדיפות בחובות ממסע אחד**

חובות מובטחים שנוצרו במסע אחד והם מדרגות שונות, סדר עדיפותם הוא לפי סדר דרגותיהם בסעיף 41; היו מדרגה אחת - זכותם שווה, ואם לא הספיק המשועבד לתשלום כולם יחולק ביניהם לפי שיעור יחסי.

45. **סדר עדיפות בחובות ממסעות שונים**

חובות מובטחים שנוצרו במסעות שונים סדר עדיפותם הוא בהיפוך לסדר המסעות ואחרון אחרון קודם; סדר עדיפותם של חובות הנובעים מחוזה שירות או העסקה ביותר ממסע אחד הוא כסדר עדיפותם של החובות הנובעים מן המסע האחרון.

46. **דין חובות בעד ישע ואספקה**

חובות המפורשים בפיסקאות (5) ו-(8) לסעיף 41 סדר עדיפותם של כל אחד מהם בתוך דרגתו הוא בהיפוך לסדר היווצרם ואחרון אחרון קודם; שעבודים הנובעים ממאורע אחד יראו אותם כאילו נוצרו כולם באותו זמן.

47. **העברת זכות**

העביר הזכאי לתשלום המובטח על ידי שעבוד לפי סעיף 40 (להלן - בעל השעבוד), את הזכות לאדם אחר, כולה או מקצתה, יהיה אותו אדם עם העברה זו בעל השעבוד לפי דרגת עדיפותו.

48. **פקיעת השעבוד**

השעבוד יפקע עם תום שנה אחת, ותחילתה -

- (1) בשעבוד בשל תשלומים בעד שירותי-ישע - מיום גמר השירות;

(2) בשעבוד בשל פיצויים הנובעים מתוך התנגשויות, תאונת-ניווט או פגיעות-גוף - מיום גרימת הנזק או הפגיעה;

(3) בשעבוד בשל פיצויים הנובעים מאבדן מטען או חפצי-נוסעים, או מהיזקם - מיום מסירת המטען או החפצים או מהיום שבו היה צריך למסרם;

(4) בשעבוד הנובע מהסכם או מעסקה כאמור בפסקה (8) לסעיף 41 - מיום היווצר החוב המובטח בשעבוד;

(5) בשעבוד הנובע מחוזה-עבודה או משירות בכלי-שיט - מיום שהאדם, אשר לטובתו נוצר השעבוד, הגיע לראשונה - לאחר סיום חוזה העבודה או השירות - לישראל, ואם האדם האמור ערק מכלי השיט, או נשכר לשרת בכלי השיט בנמל-חוץ - מהיום שבו נוצר החוב המובטח בשעבוד;

(6) בכל שעבוד אחר - מהיום שבו נוצרה עילת התביעה;

אולם אם נמצא כלי-שיט בתחילת תקופת הפקיעה מחוץ לישראל, תידחה תחילתה, עד לבואו לנמל ישראלי ובלבד שהשעבוד יפקע לא יאוחר משלוש שנים מהיום שבו היתה מתחילה תקופת הפקיעה אילו היה כלי השיט בישראל.

49. העברת בעלות לא תפגע בשעבוד

העברת הבעלות בכלי-שיט וכן העברת הזכות לדמי-הובלה לא יפגעו בתקפם של שעבודים הקיימים לפי חוק זה בשעת ההעברה, אלא אם נמכר כלי השיט על פי צו בית המשפט או בהליכי הוצאה-לפועל.

50. פקיעת-השעבוד במכירה

נמכר כלי השיט באמצעות בית המשפט או בהליכי הוצאה-לפועל יעבור השעבוד ויחול על דמי המכר.

51. פקיעת השעבוד בהפקעה

הופקע כלי השיט כדין ושולמו תמורת ההפקעה פיצויים, יעבור השעבוד שהיה קיים בשעת ההפקעה ויחול על הפיצויים שישולמו.

52. השעבוד על דמי ההובלה

שילם החייב בדמי-הובלה או בתשלום אחר שהוא בגדר זכות-לואי לפי סעיף 43 את המגיע ממנו, כולו או מקצתו, בתום-לב ובמהלך הרגיל של העסקים, לא תישמע נגדו ונגד חליפו הטענה כי בשעת התשלום היה החוב האמור משועבד בשעבוד לפי פרק זה.

53. שעבוד במקרה של חכירה

הוראות פרק זה יחולו גם על כלי השיט המופעל על ידי חוכר או אדם אחר שאיננו בעלו, זולת אם רכש את השליטה על כלי השיט באופן בלתי-חוקי והדבר היה ידוע לנושה.

54. זכות עיכובן לטובת הבונה

הבונה של כלי השיט והמבצע בו תיקונים, שיש להם תביעת-חוב הנובע מתוך ביצוע עבודות הבניה או התיקון, רשאים לעכב את כלי השיט כל עוד הוא נמצא תחת ידיהם, עד לתשלום המגיע להם.

פרק חמישי: משכנתאות

55. משכנתה על כלי שיט או כלי שיט שבבניה

בעל כלי-שיט הרשום לפי חוק זה או בעל חלק בו רשאי למשכן את זכותו בכלי השיט במשכנתה כערובה להתחייבות קיימת, או עתידה או תלויה בתנאי, על ידי עריכת שטר-משכנתה ורישומו לפי חוק זה, ולמקבל הערובה ייקרא להלן - בעל המשכנתה.

56. היקף המשכנתה

נרשם שטר-משכנתה לפי חוק זה, יראו את המשכנתה - אם אין בשטר תנאים אחרים - כשעבוד לתשלום החוב או יתרתו והריבית עליהם וכל תשלום אחר שפרעונו מובטח על פי תנאי המשכנתה (להלן - חוב המשכנתה) והשעבוד יחול על גוף כלי השיט, ועל המכונות, המכשירים, הציוד וכל חפץ, שנמצאו בו בשעת רישום שטר המשכנתה או שהוכנסו בו לאחר מכן ונועדו לשמש לצרכי השטת כלי השיט, בין שהם מחוברים לגוף כלי השיט ובין אם לאו, למעט טובי-צריכה המיועדים להפעלתו של כלי השיט או לאנשים הנמצאים בו.

57. דרגת העדיפות של המשכנתה

השעבוד לתשלום חוב המשכנתה שלפי סעיף 56 יהיה עדיף על כל שעבוד אחר, למעט שעבוד להבטחת חוב מן המפורטים בפיסקאות (1) עד (7) לסעיף 41.

58. העברת משכנתה

בעל-משכנתה רשאי, אם אין בשטר המשכנתה תנאים אחרים, להעביר את החוב המובטח במשכנתה, כולו או מקצתו, אף ללא הסכמת הממשכן, בשטר העברת-משכנתה ורישומו בהתאם להוראות חוק זה.

59. חתימת השטר ואישורו

60

שטר-משכנתה ושטר העברת-משכנתה יחתם על ידי הצדדים בישראל - בפני הרשם, ובחוץ-לארץ - בפני נציג ויאושר על ידי האדם שבפניו נחתם.

בקשת רישום

. משכנתה תירשם בפנקס הרישום לפי בקשה של הממשכן או של בעל המשכנתה, והעברת-משכנתה תירשם בו לפי בקשה של המעביר או של הנעבר.

61. זמן ההגשה

(א) אישור הרשם בדבר היום והשעה של קבלת שטר-משכנתה או שטר העברת-משכנתה כדן יהיה ראייה חותכת לדבר.
(ב) הוגשה בקשה לרישום משכנתה או להעברת-משכנתה לנציג, ונתמלאו הוראות פרק זה והופקד השטר בידי הנציג על מנת להעבירו עם הבקשה אל הרשם, יראו את השטר ואת הבקשה כאילו נתקבלו כדן בידי הרשם, שעה שקיבל הרשם מאת הנציג הודעה על הפקדת השטר אצלו ועל תכנו.

62. הארכת מועד לרישום שטר משכנתה, לפי פקודת החברות

שטר-משכנתה שנערך ונחתם בהתאם לחוק זה בחוץ-לארץ, והוגש לרישום בהתאם לסעיף 61, תוארך לגביו התקופה של 21 יום הקבועה בסעיף 127(1) לפקודת החברות לתקופה של 75 יום.

63. הרישום

משקיבל הרשם את בקשת הרישום ואת שטר המשכנתה או את שטר העברת המשכנתה, ונתמלאו הוראות פרק זה, ירשום בפנקס הרישום את פרטי המשכנתה או את פרטי העברתה כפי שייקבע בתקנות ויתן למבקש תעודה על כך.

64. תסיבת המשכנתה

נסבה משכנתה, כולה או מקצתה, שלא בדרך העברה, כתוצאה ממוות, מפשיטת-רגל, מפירוק או מסיבה אחרת שמכוח דין, והמציא הנסב תעודה מאת בית-משפט או בית-דין מוסמך, המאשרת את התסיבה, תירשם התסיבה בפנקס הרישום לפי בקשה בכתב של המעוניין ברישומה.

65. זכות עדיפות

(א) נרשמו יותר ממשכנתה אחת על כלי-שיט אחד, יהיה סדר העדיפות של המשכנתאות לפי תאריך קבלת הבקשות לרישומן כדין במשרדו של הרשם.

(ב) נתקבלו יותר מבקשות רישום משכנתה אחת ביום אחד, יהיה סדר העדיפות של המשכנתאות לפי שעת קבלת הבקשות לרישומן כדין של כל אחת ואחת במשרדו של הרשם.

(ג) הוגשה לרשם בקשה לרישום משכנתה, יודיע הרשם למבקש, על פי בקשתו, אם רשומות משכנתאות אחרות על כלי השיט הנדון וכן אם כבר נתקבלה אצלו בקשה לרישום משכנתה אחרת.

(ד) הממשכן ובעל המשכנתה רשאים לקבוע בשטר המשכנתה או בשטר שנערך בפני הרשם או הנציג לאחר מכן סדר-עדיפות אחר למשכנתאות שבכלי השיט, ובלבד שבעל-משכנתה אחר העשוי להיפגע

על ידי הקביעה הסכים לכך בשטר שערך בפני הרשם או נציג ושאושר על ידי מי שבפניו נחתם.

(ה) מותר לרשום על כלי-שיט אחד שתי משכנתאות או יותר שוות-זכויות לגבי סדר העדיפות, ובלבד שהדבר הוסכם בכל שטרי המשכנתה או בשטר נפרד שנחתם בפני הרשם או הנציג על ידי בעל כלי-השיט וכל בעלי המשכנתאות שזכויותיהם שוות כאמור.

(ו) העברת משכנתה או תסיבה, כולה או מקצתה, לא תפגע בסדר-עדיפותה של המשכנתה.

66. שינויים במשכנתה

שינוי בתנאי המשכנתה ייעשה בשטר תיקון-משכנתה שייחתם על ידי בעל המשכנתה והממשכן, בהתאם להוראות סעיף 59, ורישומו של שטר התיקון בפנקס הרישום; היה בשינוי התנאים משום פגיעה בזכויות בעל-משכנתה אחר, לא יירשם שטר התיקון אלא בהסכמתו של אותו בעל-משכנתה שתינתן בדרך האמורה בסעיף 65.

67. פדיון משכנתה

פדיון משכנתה, כולה או מקצתה, יהיה בשטר-פדיון שייחתם על ידי בעל המשכנתה בהתאם להוראות סעיף 59 ועל ידי רישומו בפנקס הרישום.

68. פדיון בדרך הפקדה

הגיע המועד הנועד לפרעונה של משכנתה, כולה או מקצתה, ונכח הרשם כי הסכום שפרעונו הגיע כאמור הופקד בידי או בבנק בישראל שהוכר על ידי שר התחבורה לענין זה, לזכותו של בעל המשכנתה, רואים זאת כפדיון המשכנתה או החלק שזמן-פרעונו הגיע, והרשם ירשום את הפדיון בפנקס בהתאם לכך; היה המקום הנועד לפרעון הסכום האמור בחוץ-לארץ לא יופקד הפקדון אלא בבנק שבאותו מקום, שבא עליו אישור שר התחבורה.

69. זכות של בעל משכנתה במקרה של הפקעה

הופקע כלי השיט או החלק הממושקן כדין ושולמו תמורת ההפקעה פיצויים, תעבור המשכנתה כפי שהיתה קיימת בשעת ההפקעה ותחול על הפיצויים שישולמו; היתה ההפקעה תוצאה של עבירה ולא שולמו פיצויים, לא תופקע המשכנתה אלא אם מצא בית המשפט כי בעל המשכנתה היה שותף לעבירה והורה על הפקעת המשכנתה, כולה או מקצתה.

70. העברת בעלות לא תפגע במשכנתה

העברת הבעלות בכלי השיט או בחלק ממנו לא תפגע בתקפה של המשכנתה הרובצת עליהם בשעת ההעברה, ומותר להעביר כלי-שיט או חלק ממנו בכפוף למשכנתה הרובצת עליהם אם לא הותנה אחרת בשטר המשכנתה.

71. פקיעת המשכנתה במכירה על ידי בית המשפט

על אף האמור בסעיף 70 - אם נמכר כלי-שיט או חלק ממנו על פי צו בית-משפט או בהליכי הוצאה-לפועל, ינוכו הוצאות בית המשפט והוצאה לפועל והוצאות השמירה וההחזקה מדמי המכר והעודף יבוא לכל ענין במקום הנמכר.

72. תביעה להוצאה לפועל

לא קויים אחד התנאים בשטר המשכנתה שאי-קיומו מקנה זכות להוצאה לפועל, יהא בעל המשכנתה רשאי להגיש לבית המשפט תביעה חפצית להוצאת המשכנתה לפועל, ובתביעה זו רשאי בית המשפט -

- (1) לתת צו למכירת כלי השיט או החלק הממושקן, בתנאי או ללא תנאי, ולהצהיר בצו שאדם פלוני, לרבות בעל המשכנתה, יהא זכאי להעביר את כלי השיט או את החלק הממושקן לזולתו בהתאם להוראות בית המשפט ובכפוף לתקנות, כאילו היה הבעל הרשום של כלי השיט;
- (2) לצוות שכלי השיט יועבר ממשמורתו של בעלו או של המחזיק בו, למשמורתו של אדם אחר שיורה עליו;
- (3) להורות, בין לפני מתן צו-מכירה ובין לאחריו, שמי שיתמנה לכך על ידי בית המשפט ישים יד על כלי השיט ויחזיקנו ברשותו או ימסרנו לרשותו של אדם אחר, כפי שיורה בית המשפט;
- (4) למנות לכלי השיט כונס-נכסים או מנהל, או שניהם כאחד, ולהעניק להם כל סמכות מן הסמכויות שבית-משפט מחוזי רשאי להעניק לכונס-נכסים, והוראות כל דין הנהוגות בבית-משפט מחוזי בענין כונס-נכסים, תפקידו, כוחותיו, התחייבויותיו ושכרו, יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על מינוי כזה.

73. שמירת זכויות לגבי הליכים אחרים

האמור בסעיף 72 אין בו כדי לגרוע מזכותו של בעל המשכנתה להיפרע את חובו בהליכים אחרים.

74. מכירה דחופה

הוגשה תביעה לפי סעיף 72 וראה בית המשפט שהענין מחייב מכירה מיד, כדי למנוע סיכון לזכויותיו של בעל המשכנתה ושתנאי המכירה הם סבירים בהתחשב עם הנסיבות, רשאי הוא ליתן צו אף לפני מתן פסק-דין בתביעה - בין בערבות ובין בלי ערבות ובין בכל תנאי שיראה - למכירת כלי השיט על ידי אדם שימנה לכך, בין במכירה פומבית ובין בדרך אחרת, ורשאי הוא לאשר מכירה על פי הסכם פרטי שנעשה על ידי הממונה.

75. רישום הליכי הוצאה לפועל

ניתן צו לפי הסעיפים 72 או 74, יעביר בית המשפט העתק ממנו אל הרשם והרשם ירשום הערה על כך בפנקס הרישום ויפעל כפי שהורה בית המשפט.

פרק ששי: איבוד הכשירות ומחיקה מהמירשם

76. מחיקה על פי בקשת הבעלים

בעל כלי-שיט ישראלי המבקש למחקו מהמירשם הישראלי, יגיש בקשה לרשם ויפרט בה את טעמי הבקשה ואת מטרת המחיקה, והרשם לא ימחוק את כלי השיט על פי בקשה כאמור אלא אם נתמלאו שתי אלה:

- (1) הרשם נוכח כי המבקש רשאי, על פי דין, לדרוש את המחיקה למטרה האמורה;
- (2) נפדו המשכנתאות הרשומות על כלי השיט או על חלק ממנו ונפרעו החובות שבעדם הוטל עיקול הרשום בפנקס הרישום והמבקש הצהיר בפני הרשם, או בפני נציג או בדרך אחרת לפי סעיף 37 לפקודת העדות, שכלי השיט חפשי מכל שעבוד אחר, או שניתנה ערובה, להנחת-דעתם של הנושים, לסילוק כל חוב כאמור בין שהוא רשום ובין שאינו רשום, או שהוגשו לרשם הצהרות של נושים כאמור על הסכמתם למחיקה.

77. מחיקת רישום כלי שיט שאבד או שיצא מכלל שימוש

נרשמה הערה לפי סעיף 21, רשאי הרשם, על פי בקשת כל מעוניין או מיזמתו הוא, למחוק את הרישום של כלי השיט, לאחר שנתן לנוגעים בדבר הזדמנות נאותה להשמיע את דברם ולאחר ששוכנע כי אין במחיקה משום פגיעה בזכויות שבכלי השיט.

78. אבדן הכשירות לרישום

חדלו התנאים לרישומו של כלי-שיט ככלי-שיט ישראלי, רשאי שר התחבורה להיתר, בתנאים שייראו לו, את מחיקתו מהמירשם הישראלי, ובלבד ששוכנע כי אין במחיקה משום פגיעה בזכויות שבכלי השיט; לא עשה כן או לא נמחק כלי השיט תוך המועד שנקבע לכך בהיתר, יוקנה כלי השיט לבית המשפט או למי שבית המשפט, על פי בקשת המנהל או כל מעוניין בכלי השיט, ימנה לכך, והוראות הסעיפים 32 עד 37 יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

79. חובת הבעלים להמציא הוכחות בדבר הכשירות לרישום

(א) כל אימת שיש לרשם ספק אם עדיין קיימים התנאים לרישום כלי-שיט פלוני, רשאי הרשם לדרוש מבעל כלי השיט הוכחות, להנחת-דעתו, שתנאים אלה קיימים.

(ב) אם תוך שלושים יום מיום מסירת הדרישה לפי סעיף-קטן (א) או תוך תקופה ארוכה יותר שיקבע הרשם לאותו מקרה, לא יומצאו לו הוכחות, להנחת-דעתו, בדבר קיום התנאים כאמור, יהיה בית המשפט רשאי, על פי בקשת המנהל ולאחר שנתן לבעל כלי השיט הזדמנות נאותה להשמיע את דברו, לתת צו שכלי השיט יוקנה לבית המשפט או למי שבית המשפט ימנה לכך, ומשעשה כן, יחולו הסעיפים 32 עד 37, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

פרק שביעי: תקפו של רישום-זכויות

80. רישום החלטת בית המשפט

הרשם ירשום, על פי בקשתם של המנהל, או של אדם המעוניין בכלי השיט, העתק מאושר של החלטה כל שהיא של בית-משפט המצהירה על זכויות הקנין בכלי-שיט ישראלי או הנוגעת לזכויות אלה או לכל זכות אחרת שבכלי השיט העשויות להירשם בפנקס הרישום, לרבות החלטה בדבר עיקול כלי השיט או חלק ממנו.

81. זכויות נושים על פי עיקול

ניתן על פי חוק זה צו למכור כלי-שיט או חלק ממנו, יותלה כל הליך לעיקולם ולמכירתם לפי דין אחר, כל עוד נמשכים ההליכים למכירתם לפי חוק זה, אולם נושה שעיקלם או היה רשאי לעקלם לפי דין אחר, רשאי להצטרף להליכי המכירה לפי חוק זה ולהיפרע מדמי המכר, בשים לב לכלל זכות-קדימה בנמכר מכוח חוק זה וכל דין אחר.

82. ערעור לבית המשפט

(א) הרואה את עצמו נפגע על ידי רישום בפנקס הרישום, תיקונו או מחיקתו או על ידי סירוב הרשם לרשום, לתקן או למחוק

רישום או

על ידי החלטה אחרת של הרשם, רשאי לערער עליהם לפני בית המשפט.

(ב) שר המשפטים יקבע בתקנות את המועדים להגשת הערעור לפי סעיף זה, את אופן הגשתו, את סדרי הדין בו ואת האגרות המשתלמות בקשר אתו.

83. הגנה לרכישה בתמורה ובתום לב

רישום בפנקס הרישום אין בו משום ערובה לזכות-קניין; אולם אם רכש אדם, בתום-לב בתמורה, כלי-שיט רשום או חלק ממנו או זכות רשומה בפנקס או זכות הנרשמת בפנקס ממי שהיה, לפי הרשום בפנקס, רשאי להעביר את כלי השיט או את החלק האמור או את הזכות או להעניק את הזכות, לא תיפסל הרכישה מחמת זה בלבד, שלמעביר או למעניק לא היתה, למעשה, הזכות להעביר או להעניק.

84. הרישום הוכחה לקיום כלי השיט

טענה שהרשום ככלי-שיט איננו כלי-שיט, לא תישמע אלא בהליכים למחיקת הרישום לפי חוק זה.

פרק שמיני: לאומיות ודגל

85. לאומיות

לאומיותו של כלי-שיט הרשום לפי חוק זה היא ישראלית.

86. דגל הצי המסחרי הישראלי

דגל הצי המסחרי הישראלי הוא כמצויר בתוספת וכמתואר בה (להלן - הדגל).

87. הזכות להניף דגל הצי

הזכות להניף את דגל הצי המסחרי הישראלי נתונה לכלי-שיט ישראלי בלבד.

88. חובה להניף דגל הצי

כלי-שיט ישראלי חייב להניף את הדגל בכניסה לנמל ישראלי או לנמל-חוץ או ביציאה מהם, וכן כל שעה שנדרש לעשות זאת על ידי כלי-שיט או כלי-טיס שבשירות צבא-הגנה לישראל או של משטרת ישראל או בנסיבות אחרות שיפורטו בתקנות.

89. דין כלי שיט לא רשום

(א) כלי-שיט החייב ברישום ואינו רשום כדין, וגם אינו פטור מחובת הרישום, לא יונף עליו הדגל או כל דגל ישראלי אחר, ולא יהיה זכאי להנאות וליתרונות המוענקים לכלי-שיט ישראלי על פי דין.

(ב) כלי-שיט החייב ברישום ואינו רשום כדין וגם אינו פטור

מחובת הרישום, יראו אותו ככלי-שיט ישראלי לכל חובה שהוטלה על כלי-שיט ישראלי ולכל עבירה אשר נעברה בו ולגבי אחריותם של בעלו, קברניטו וכל אדם המנהל את עסקי בעל כלי השיט, הכל לפי הענין, וכן לגבי תחולת דיני מדינת ישראל וסמכות בתי המשפט הישראליים עליו.

90. העלמת לאומיות ישראלית

(א) בעל כלי-שיט ישראלי או קברניטו לא יעשה ולא ירשה לאחר לעשות דבר במגמה להעלים את לאומיותו הישראלית של כלי השיט מעיני אדם המורשה כדין לבדוק אותה.

(ב) בעל כלי-שיט ישראלי או קברניטו לא יעשה ולא ירשה לאחר לעשות דבר במגמה להציג את כלי השיט ככלי-שיט-חוץ לפני אדם המורשה כדין לבדוק את לאומיותו.

91. התחזות כלי שיט זר כישראלי

בעל כלי-שיט שאינו ישראלי או קברניטו של כלי-שיט כאמור, לא יעשה ולא ירשה לאחר לעשות דבר במגמה להציג את כלי השיט כישראלי.

92. סמכות לבדוק ולעצור כלי שיט

(א) ואלה מוסמכים לבדוק לאומיותו של כלי-שיט ולשם בדיקה זו לעצרו לתקופה שלא תעלה על ארבעים ושמונה שעות:

(1) קצין בשירות חיל הים של צבא-הגנה לישראל או כל קצין אחר בצבא-הגנה לישראל, בדרגת רב-סרן

ומעלה, שהוסמך לכך על ידי שר הבטחון;

(2) קצין במשטרת ישראל בדרגת מפקח ומעלה, שהוסמך לכך על ידי שר המשטרה;

(3) אדם אחר שהוסמך לכך בכתב על ידי שר התחבורה.

(ב) מחוץ למימי החופין של ישראל מוסמך גם נציג לנקוט באמצעים הדרושים לבדיקת כלי-שיט ישראלי או כלי-שיט

המתחזה כישראלי ולמעצר כלי השיט למטרת-בדיקה כאמור.

(ג) בית המשפט רשאי להאריך את תקופת-מעצרו של כלי-שיט לפי סעיף-קטן (א), לתקופה שתיראה לו.

(ד) הוראות סעיף זה אינן גורעות מכל סמכות לפי דין אחר.

93. איסור העברה

בעלו של כלי-שיט החייב ברישום במירשם הישראלי לא ירשמהו בדגל-חוץ או ברישום-חוץ ובעל כלי-שיט ישראלי לא ירשמהו ולא

יעבירהו לדגל-חוץ או לרישום-חוץ אלא אם נמחק כלי השיט מהמירשם הישראלי בהתאם להוראות חוק זה; כלי-שיט שהועבר לרישום-חוץ או שנרשם בו בניגוד להוראות חוק זה לאומיותו תישאר ישראלית.

פרק תשיעי: שם כלי-השיט

94. שם ומספר

(א) לכל כלי-שיט יהיה שם בו יירשם ובו יזוהה (להלן - השם הרשום), ולכל כלי-שיט יינתן עם רישומו מספר רשמי (להלן - המספר הרשום).

(ב) המנהל רשאי להורות שכלי-שיט פלוני או סוג של כלי-שיט ישוחרר מחובת שם ויזוהה על ידי המספר הרשום או דרך-זיהוי אחרת.

95. שם זהה

לא יירשם כלי-שיט בשם שבו רשום באותו זמן כלי-שיט אחר.

96. הסכמת המנהל לשם

לא יירשם שמו של כלי-שיט ולא יוחלף שם רשום אלא בהסכמתו בכתב של המנהל, על פי בקשת בעל כלי השיט.

97. סירוב לתת הסכמה

(א) המנהל רשאי לסרב לתת הסכמה לשם המוצע לכלי-שיט או להחלפת שם רשום, אם היה סבור שהשם המבוקש עלול

להטעות או לפגוע בעניני הציבור או שיש סיבה סבירה אחרת שיפרשנה.

(ב) הרואה את עצמו נפגע על ידי סירוב המנהל לפי סעיף זה, רשאי לערער על סירוב לבית המשפט.

(ג) שר המשפטים יקבע בתקנות את המועדים להגשת הערעור לפי סעיף זה, את אופן הגשתו, את סדרי הדין בו ואת האגרות המשתלמות בקשר אתו.

98. ועדה מייעצת לענין שמות כלי שיט

שר התחבורה יקים ועדה שמתפקידה לייעץ למנהל בעניני שמות כלי-שיט, ולא ישתמש המנהל בסמכויותיו לפי הסעיפים 96 ו-97, אלא לאחר שנועץ בוועדה.

99. רישום שם והחלפת שם

ניתנה הסכמת המנהל לפי סעיף 96 לרישום שם כלי השיט או להחלפת השם הרישום, יירשם השם או השם החדש - הכל לפי הענין - בפנקס הרישום ובתעודת הרישום.

100. סימון השם או הזהות

שם כלי-שיט או סימן-זיהוי אחר אשר נקבע לכלי-שיט לפי סעיף 94(ב) וכן נמל הרישום יסומן עליו בצורה ובמקומות שנקבעו.

101. איסור סימון שלא כדין

לא יסומן כלי-שיט בשם או בסימן-זיהוי ולא יתואר בהם לכל מטרה בעלת משמעות משפטית, אלא בהתאם להוראות פרק זה.

102. איסור שיט

לא יושט כלי-שיט אלא אם נתקיימו בו הוראות פרק זה.

פרק עשירי: הוראות שונות

103. תחולה

חוק זה יחול על כלי-שיט ישראליים גם כשהם נמצאים מחוץ למימי-חופין של ישראל.

104. תחולה על כלי שיט של המדינה

חוק זה יחול על כלי-שיט שהוא נכס המדינה, למעט כלי-שיט של צבא-הגנה לישראל ושל משטרת ישראל.

105. פטור

שר התחבורה רשאי לפטור כלי-שיט פלוני או סוג פלוני של כלי-שיט, לחלוטין או לתקופה מסויימת -

(1) מתחולת חוק זה, כולו או מקצתו - אם ראה לכך טעמים של טובת המדינה;

(2) מתחולת הוראות הפרקים השני, השלישי והחמישי - אם ראה לכך טעמים סבירים אחרים.

106. היתר לרישום סירות משוט

שר התחבורה רשאי, על פי בקשת הבעלים של כלי המונע על ידי משוטים בלבד, להתיר את רישומו של הכלי בפנקס הרישום ומשעשה כן - יראו את הכלי ככלי-שיט לענין הוראות חוק זה, כולן או מקצתן, הכל לפי שיקבע השר בהיתר.

107. ועדה מייעצת

(א) שר התחבורה יקים ועדה שתפקידה לייעץ לו בענינים הנוגעים לביצועו של חוק זה.

- (ב) השר יקבע את מספר חברי הועדה וימנה אותם ובלבד שמספרם לא יפחת מאחד-עשר ולא יעלה על חמישה-עשר.
- (ג) חברי הועדה יהיו נציגי-ציבור, והם הרוב בועדה, ועובדי-מדינה.
- (ד) במינוי נציגי הציבור, יוועץ השר בגופים המייצגים, לדעתו, את עניני הספנות והימאים בישראל.
- (ה) הועדה תקבע את סדרי עבודתה ודיוניה, במידה שלא נקבעו בתקנות.
- (ו) לא תיפסל פעולת הועדה מחמת זה בלבד שבשעת עשיית הפעולה היה מקום בועדה פנוי מכל סיבה שהיא.

108. חובת התייעצות בועדה

לא ישתמש שר התחבורה בסמכויות המפורטות להלן, אלא לאחר שנועץ בועדה:

- (1) הסמכות להודיע לרשם כי אין לראות תאגיד פלוני בתאגיד ישראלי, לענין חוק זה, לפי סעיף 1;
- (2) הסמכות להודיע לרשם כי כלי-שיט אינו כשר לרישום לפי סעיף 2;
- (3) הסמכויות לפי סעיף 3(ב);
- (4) הסמכויות לגבי פטור לפי סעיף 105 פסקה (2).

109. עיון בפנקס הרישום

פנקסי הרישום וכן התעודות שהוגשו לרשם בקשר לרישום כלי-שיט או מחיקת רישומו או בקשר לכל עיסקה בכלי השיט, יהיו פתוחים לכל דורש בהתאם לסידורים שנקבעו.

110. פטור ממס בולים

כל מסמך הטעון רישום לפי חוק זה והוא חייב בתשלום אגרה או פטור מתשלום כאמור לפי תקנות שעל פי חוק זה, פטור ממס-בולים לפי פקודת מס הבולים.

111. ביצוע ותקנות

שר התחבורה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות כל הנוגע לביצוע מעצר של כלי-שיט לפי סעיף 92, הוצאה-לפועל של משכנתה, רישומים, טפסים, שמירת-מסמכים, אישור-העתקים, אגרות ומועדי-שילומן; שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי הדין בבית המשפט לפי חוק זה והאגרות המשתלמות בו.

112. אצילת סמכות

שר התחבורה רשאי לאצול לאחר את סמכויותיו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, למעט הסמכות להתקין תקנות בנות-פעל תחיקתי; הודעה על אצילת סמכויות תפורסם ברשומות.

113. אחריות לחובות המוטלות על בעל כלי שיט

האחריות לקיום כל חובה שחוק זה מטיל על בעל כלי-שיט חלה גם על מי שרשאי לנהל את רכושו של אותו בעל או לנהל את עזבונו.

114. אחריות לחובות המוטלות לגבי כלי שיט

האחריות לקיום כל חובה המוטלת לגבי כלי-שיט וכל איסור שנאסר לגביו לפי הפרקים השמיני והתשיעי לחוק זה חלה על בעל כלי השיט ועל קברניטו.

115. אחריות בנזיקין

מי שמוקנה לו כלי-שיט או חלק ממנו מכוח חוק זה או צו בית המשפט לפיו, איננו אחראי בנזיקין בתורת בעל הנכס המוקנה כל עוד קנה אחיזה בו.

116. עבירות ועונשין

- (א) העובר על הוראות הסעיפים 90, 91 או 93, דינו - מאסר שנתיים או קנס בסכום שוויו של כלי השיט.
- (ב) העובר על הוראות סעיף 11, דינו - מאסר שנתיים או קנס 20,000 ל"י.
- (ג) העובר על הוראות סעיף 5, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 20,000 ל"י.
- (ד) העובר על הוראות הסעיפים 88 או 89, המפריע למי שמוסמך לבדוק את לאומיותו של כלי השיט ולעצור אותו, בביצוע תפקידו, או המשתמש בתעודת-רישום של כלי-שיט פלוני כתעודת-רישום של כלי-שיט אחר, דינו - מאסר שנה אחת או קנס 10,000 ל"י.
- (ה) המחזיק בתעודת-רישום של כלי-שיט ומסרב למסרה לבעליו או למי שזכאי להחזיק בה מכוח הבעלים לשם השטת כלי השיט, דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 5,000 ל"י.
- (ו) העובר על הוראות סעיף 12, דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 2,000 ל"י.
- (ז) מי שאינו מקיים הוראות סעיף 24, כשהתנאים לרישום כלי השיט במירשם הישראלי חדלו להתקיים כאמור בסעיף 22 או כשניתנה לגבי כלי השיט החלטה כאמור בסעיף 23, דינו - קנס 20,000 ל"י.
- (ח) העובר על הוראות סעיף 102, דינו - קנס 10,000 ל"י.
- (ט) מי שאינו מקיים את הוראות סעיף 24 לגבי כלי-שיט שאירע בו אחד הדברים האמורים בסעיף 21 - או העובר על הוראות סעיף 101, דינו - קנס 2,000 ל"י.
- (י) מי שאינו מקיים הוראת תקנות לפי חוק זה, כשנאמר
- בתקנות שאי-קיומה היא עבירה, דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 2,000 ל"י.

117. אחריות בחבר בני אדם

נעברה עבירה לפי סעיף 116 על ידי חבר בני-אדם, ייאשם בעבירה גם כל מי שבשעת ביצוע העבירה היה חבר-מינהלה פעיל, מנהל או פקיד אחראי של אותו חבר, ובשותפות, מי שהיה אותה שעה שותף בה, למעט שותף מוגבל, - אם לא הוכיחו אחד משני אלה:

- (1) העבירה נעברה שלא בידיעתם;
- (2) הם נקטו בכל האמצעים הנאותים להבטחת שמירתו של חוק זה.

118. ביטולים

בטלים -

- (1) פקודת האניות (לאומיות ודגל), התש"ח-1948;
- (2) פקודת המשכנתאות על אניות, התש"ט-1948;
- (3) בפקודת הנמלים;
 - (א) הגדרת "רושם-אניות" בסעיף 2,
 - (ב) הסעיף 7,
 - (ג) הפיסקה (ה) של סעיף-קטן (1) לסעיף 15;
 - (4) הפרק הראשון לחוק העותומני בדבר סחר הים מ-6 רבי א' 1280 (התרכ"ג-1863).

119.

(בוטל).

120. דין כלי שיט רשומים לפי חוק קודם

כל כלי-שיט הרשום כדין בישראל ערב תחילתו של חוק זה, דינו כדין כלי-שיט הרשום לפיו, ודינה של תעודת-רישום של כלי-שיט כאמור כדין תעודת-רישום לפי חוק זה.

121. דין שעבודים קיימים

(א) כל שעבוד על כלי-שיט לפי הדין הקיים ערב תחילתו של חוק זה בשל חוב מן החובות המפורטים בסעיף 41 לחוק זה, דינו כדין שעבוד שנוצר מכוח חוק זה.

(ב) כל שעבוד על כלי-שיט לפי הדין הקיים ערב תחילתו של חוק זה בשל חוב אחר - יעמוד בעינו, ויהא ניתן למימוש לפי הדין שהיה חל עליו ביום האמור.

122. דין משכנתאות

כל משכנתה על כלי-שיט הרשומה לפי פקודת המשכנתאות על אניות, התש"ט-1948, ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותה מיום תחילתו של חוק זה כאילו נרשמה על פיו; אולם חוק זה אינו משנה את הזכויות של בעל-משכנתה לפי הדינים שהיו קיימים ערב תחילתו של חוק זה, הן לגבי בעל כלי השיט והן לגבי דרגת העדיפות של חוב המשכנתה.

123. תחילה

התוספת

תחילתו של חוק זה היא כתום ששה חדשים מיום פרסומו ברשומות.

התוספת

(סעיף 86)

הדגל - ארכו 180
ס"מ, רחבו 120
ס"מ, רקעו תכלת
כהה עם סגלגל לבן
במרחק 15 ס"מ
משלוש הצלעות
הקרובות למוט.
הסגלגל - צידו
הארוך - 90 ס"מ,
צידו הקצר - 60
ס"מ. ואמצעיתו מגן
דוד עשוי ששה פסי-
תכלת, 3 ס"מ
רחבם, המצטרפים
לשני משולשים שווים-
שוקיים שבסיסיהם
מקבילים לצלעות
הארוך של הדגל, כל

□

משולש - בסיסו 30
ס"מ וכל אחד משוקיו
45 ס"מ.

דוד בן-גוריון
יצחק בן-
אהרן

ראש
הממשלה
שר
התחבורה
יצחק בן-צבי

נשיא
המדינה

[1]. [ס"ח 315](#), התש"ך (14.8.1960), עמ' 70.
תיקון: [ס"ח 1708](#), התשנ"ט (29.4.1999), עמ' 144.

//